

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФАЛШИФИЦИРАНЕТО И ПИРАТСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ — 2017 г.

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

Съвместен доклад на EUIPO/ЕВРОПОЛ

юни 2017 г.

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ФАЛШИФИЦИРАНЕТО
И ПИРАТСТВОТО В
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ — 2017 г.
КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

Съдържание

ПРЕДГОВОР.....	4
КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ.....	6

ПРЕДГОВОР

Доклад за състоянието на фалшифицирането и пиратството в Европейския съюз — 2017 г.

В настоящия доклад за състоянието, изготвен от EUIPO и Европол, ударението се поставя отново върху справянето с международните престъпници, които са най-често облагодетелствани от нарушенията на правата върху интелектуалната собственост (ПИС) в Европейския съюз.

Той доразвива предходния доклад за 2015 г., също така разработен съвместно, като проследява развитието на фалшифицирането и пиратството, актуализира основните заключения и предлага нова перспектива за някои от нововъзникващите тенденции.

Престъпленията срещу ИС, засягащи Европейския съюз, продължават да бъдат причина за безпокойство. Престъпната дейност в тази област причинява потенциални вреди не само на здравето и безопасността на гражданите на ЕС, но и на околната среда. Тя засяга също така законните икономики, като води до намаляване на приходите на засегнатите предприятия, спад на обема на продажбите и загуби на работни места.

Настоящото проучване потвърждава, че нарушенията на ПИС са важен източник на доходи за организирани престъпни групи. Тези групи участват често и в други престъпления, като трафик на наркотици, данъчни измами, трафик на хора или пране на пари. Техните дейности се улесняват все повече от използването на корупционни практики и документни измами.

Онлайн пазарите, както се посочва в *SOCTA за 2017 г.*, добиват все по-голямо значение като основни канали за разпространение на фалшифицирани стоки, като престъпниците се опитват да копират забележителния успех на законните онлайн бизнес модели.

Появяват се обаче и други заплахи, като сред потенциалните предизвикателства в настоящия доклад се изследва нарастващото използване на железопътния транспорт между Китай и ЕС и как нарушителите на ПИС могат да се възползват от това. В дигиталния свят онлайн разпространението на защитено съдържание, се посочва като особено важен проблем, тъй като незаконните телевизионни предавания и цифровото пиратство поставят допълнителни предизвикателства пред правоприлагащите органи.

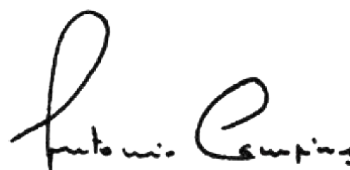
С настоящия доклад се продължават усилията, предприети от двете агенции на ЕС, за създаване на по-ясна картина на мащабите на проблема на фалшифицирането и пиратството в сътрудничество с водещи партньори.

В него се разглеждат по-конкретно създаването от EUIPO на бази данни в помощ на усилията на правоприлагащите органи и сътрудничеството на EUIPO — Европол със създадената неотдавна Коалиция за борба с престъпленията срещу интелектуалната собственост (IPC3). Този център, създаден с цел събиране на информация и наблюдение на тенденциите в сферата на онлайн престъпленията срещу ИС и свързаните с тях области, е постигнал вече значителни резултати. Европол го използва като помощно средство за закриване на уебсайтове, използвани за продажба на фалшифицирани стоки, за откриване на декодери на пиратски телевизии и прекратяване на незаконни операции, използващи цифровата валута „биткойн“.

В настоящия доклад се потвърждава, че фалшифицирането и пиратството в ЕС остават постоянно предизвикателство, като организирани престъпни групи често „дърпат конците“ и извличат финансова изгода. Показано е, че нуждата от продължаващо, засилено сътрудничество и обучение сред заинтересованите страни и посредниците е от огромно значение, за да гарантира, че борбата срещу тази престъпна дейност и последиците от нея ще стане още по-съгласувана и добре информирана.

Rob WAINWRIGHT
Изпълнителен директор, Европол

António CAMPINOS
Изпълнителен директор, EUIPO

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

Доклад за състоянието на фалшифицирането и пиратството в Европейския съюз — 2017 г.

Настоящият доклад, изготвен в партньорство между Европол и EUIPO, има за цел да предостави на лицата, разработващи политики, практикуващите специалисти, предприятията и широката общественост актуализирана информация за настоящата картина на фалшифицирането и пиратството в Европейския съюз (ЕС).

Проучени са правата върху интелектуалната собственост (ПИС) и тяхната ценност, ключовите сектори на производство, важните търговски маршрути и държавите на произход на фалшифицирани стоки. Изложени и изследвани са също така опасността от пиратство и други онлайн нарушения и е посочено защо ПИС и тяхната защита са в основата на икономиката и обществото на ЕС.

В доклада е извършен анализ на начина, по който организирани престъпни групи (ОПГ) участват в престъпления срещу ПИС и са използвани някои примери от практиката за изтъкване на опасностите в резултат на техните дейности. По-нататък са изследвани някои от предизвикателствата при борбата с престъпленията срещу ПИС и е включен преглед на редица инициативи, предприети за борба с тези престъпления.

Формулирани и изследвани са някои перспективи за бъдещето, включително нововъзникващи заплахи в сферата на защитата на ПИС.

Ценността и стабилността, които обществото дължи на отраслите с интензивно използване на ПИС, са отразени в констатацията, че тези предприятия останаха подчертано устойчиви по време на глобалната икономическа криза и след нея, докато много други сектори изнемогнаха. За периода 2011—2013 г. отраслите с интензивно използване на ПИС допринесоха за 86% от вноса и 93% от износа във външната търговия на ЕС, както и за 42% от БВП¹.

Престъпленията срещу ПИС, чиято стойност според изчисленията възлиза в целия свят на 461 милиарда USD годишно², засягат сега почти всички видове стоки и географски райони. Тази престъпност води до редица скрити верижни ефекти върху гражданите, предприятията и правителствата и ограничава възможността на законните предприятия с интензивно използване на ПИС за реинвестиране в научните изследвания, развитието и заетостта, което представлява сериозна опасност за бъдещия растеж.

За определени видове стоки някои държави членки (ДЧ) залавят по-малък дял фалшификати по стойност, отколкото може да се очаква от дела им в общия законен внос. Това показва, че органите за борба с престъпленията срещу ПИС на външните граници в някои региони могат да използват оценките на риска на дадена група стоки с оглед на по-ефективното откриване на незаконния внос. Работата на митническите власти за задържане на стоките, обект на нарушение на ПИС, на външните граници, продължава да бъде много важна, въпреки че те успяват да спрат само относително малък дял от общия внос на фалшификати, пристигащи всяка година в ЕС.

¹ Европейското патентно ведомство и Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, *Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union* (Отрасли с интензивно използване на правата върху интелектуална собственост и икономическите показатели в Европейския съюз), 2016 г., стр. 6. Достъпен на: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/performance_in_the_European_Union/performance_in_the_European_Union_full.pdf.

² ОИСР/EUIPO (2016 г.), *Trade in counterfeit and pirated goods mapping the economic impact*, (Проучване на икономическото въздействие на търговията с фалшифицирани и пиратски стоки), 2016 г., стр. 11. Достъпен на: <http://www.oecd.org/gov/risk/trade-in-counterfeit-and-pirated-goods-9789264252653-en.htm>.

Китай остава основната държава на произход за фалшифицирани стоки, а Хонг Конг действа като транзитен пункт за стоки, произведени първоначално в Китай, но други държави също имат специфични търговски характеристики. Така например Турция е свързана с България и Белгия чрез търговия с фалшифицирани етикети, маркери и стикери, които улесняват вътрешното производство.

Зоните за свободна търговия (ЗСТ) продължават да бъдат свързвани с някои престъпления срещу ПИС и в определени географски райони все още е необходимо да бъдат хармонизирани стандартите по правоприлагане.

Установените в ЕС престъпници разчитат предимно на производители, установени в чужбина, като след това организират вноса, транспорта, складирането и разпределението на фалшифицираните стоки на територията на ЕС. От настоящия доклад обаче се вижда, че някои от тях са и активни производители на територията на ЕС. Това вътрешно производство на фалшифицирани стоки се улеснява от използването на подправени етикети и опаковки, внасяни от държави извън ЕС, и често се ръководи от организирани престъпни групи (ОПГ); има данни, че този вид престъпност се разраства.

Увеличава се разпространението на фалшифицирани стоки чрез онлайн пазарите. Стоките, продавани по интернет, се разпространяват обикновено на малки пратки по пощата или чрез услуги за бърз превоз на товари, често пъти направо до клиентите, като се отбелязва и нарастващата роля на технологиите в престъпленията срещу ПИС.

ОПГ свързани с престъпленията срещу ПИС са често поликриминални и също така участват и в друг вид престъпления, като трафик на наркотици, данъчни измами, трафик на хора и пране на пари. Документните измами и корупцията продължават да съдействат до голяма степен за престъпните дейности в тази област.

В дигиталния свят онлайн разпространението на защитено съдържание е посочено като особено голям проблем. Незаконните телевизионни предавания изправят правоприлагащите органи пред допълнителни предизвикателства, а измамите остават широко разпространени и тясно свързани с деянията на цифровото пиратство.

В настоящия доклад се изтъква и определя как органите с водеща позиция в борбата с престъпленията срещу ПИС все още действат при редица ограничения и са изправени пред специфични предизвикателства, като необходимостта от координиране на трансграничните разследвания и справянето с нови технологии, използвани от престъпниците за прикриване на местоположението и дейността им.

Леките санкции правят престъпленията срещу ПИС атрактивни за престъпниците, а поради перспективите от изключително леки наказания за обвиняемите такива дела едва ли са много привлекателни за определени органи в някои държави членки.

Тероризмът, киберпрестъпността, трафикът на мигранти, трафикът на наркотици и други видове престъпна дейност заеха централно място в глобалната среда на правоприлагането, а престъпленията срещу ПИС станаха не толкова приоритетни. Настоящият актуализиран доклад показва, че престъпленията срещу ПИС продължават все пак да бъдат сред най-атрактивните престъпни дейности, които остават тясно свързани с други видове престъпления.

Независимо от това, в общата картина на престъпността срещу ПИС възникват нови заплахи и в настоящия доклад са изложени конкретни причини за загриженост във връзка с нарастващото използване на железопътния транспорт като метод за пренасяне на товари между Китай и ЕС и начините, по които нарушителите на ПИС могат да използват това, и които остават количествено

неоценени до момента. Цифровизацията на търговските и транспортните системи се очаква да разкрие нови възможности за престъпниците.

Във всички аспекти на прилагане на законодателството спрямо престъпленията срещу ПИС има определена и продължаваща нужда от засилено сътрудничество и обучение сред всички заинтересовани страни и посредници, за да се гарантира, че борбата срещу тази престъпна дейност и последиците от нея ще стане по-съгласувана и добре информирана.

И накрая, престъпленията срещу ПИС и свързаните с тях престъпници са непостоянни по своя характер и много от заплахите и ситуациите, изложени подробно в настоящия доклад, се променят всеки ден. Важното заключение обаче е, че във всички области на престъпленията срещу ПИС самодоволството или примирението на всяко равнище са неуместни.

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ФАЛШИФИЦИРАНЕТО
И ПИРАТСТВОТО В
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ — 2017 г.